

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 9. marraskuuta 2023
(OR. en)

15256/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0390 (NLE)

TRANS 495
COWEB 140

EHDOTUS

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	8. marraskuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 693 final
Asia:	Ehdotus – NEUVOSTON PÄÄTÖS liikenneyhteisön alueellisessa ohjauskomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta yhteisten sääntöjen käyttöönottoon liikenneyhteisön pysyvän sihteeristön ulkopuolelta tulevien, liikenneyhteisön kokouksiin kutsuttujen henkilöiden kulujen korvaamista varten

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 693 final.

Liite: COM(2023) 693 final

Bryssel 8.11.2023
COM(2023) 693 final

2023/0390 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

liikenneyhteisön alueellisessa ohjauskomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta yhteisten sääntöjen käyttöönottoon liikenneyhteisön pysyvän sihteeristön ulkopuolelta tulevien, liikenneyhteisön kokouksiin kutsuttujen henkilöiden kulujen korvaamista varten

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä liikenneyhteisön perustamisesta tehdyllä sopimuksella, jäljempänä 'liikenneyhteisösopimus', perustetussa alueellisessa ohjauskomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta, jolla otetaan käyttöön yhteiset säännöt liikenneyhteisön pysyvän sihteeristön, jäljempänä 'pysyvä sihteeristö', ulkopuolelta tulevien, liikenneyhteisön kokouksiin kutsuttujen henkilöiden kulujen korvaamisesta.

Olenaisina muutoksina on, että uusilla säännöillä nostetaan kulukorvauksia saavien osallistujien määrä yhdestä kahteen valtuuttavaa laitosta kohden tietyissä valmiuksien kehittämiseen keskittyvissä tapahtumissa sekä otetaan käyttöön päiväraha, joka vastaa liikenneyhteisön henkilöstöön sovellettavaa päivärahaa. Suunnitellulla alueellisen ohjauskomitean päätöksellä otetaan käyttöön yhteiset säännöt liikenneyhteisön pysyvän sihteeristön ulkopuolelta tulevien, liikenneyhteisön kokouksiin kutsuttujen henkilöiden kulujen korvaamisesta. Tämä päätös korvaa alueellisen ohjauskomitean päätösten N:o 2020/5¹ ja 2021/02² nojalla hyväksytyt säännöt.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1 Liikenneyhteisösopimus

Albanian tasavalta, Bosnia ja Hertsegovina, Pohjois-Makedonian tasavalta, Kosovo*, jäljempänä 'Kosovo', Montenegro ja Serbian tasavalta ratifioivat liikenneyhteisösopimuksen 1. toukokuuta 2019. Euroopan unioni on liikenneyhteisösopimuksen osapuoli, koska se on hyväksynyt 4. maaliskuuta 2019 neuvoston päätöksen liikenneyhteisön perustamista koskevan sopimuksen tekemisestä³. Liikenneyhteisösopimus tuli voimaan 1. toukokuuta 2019.

2.2 Alueellinen ohjauskomitea

Alueellinen ohjauskomitea on perustettu liikenneyhteisösopimuksen 24 artiklalla. Se vastaa liikenneyhteisösopimuksen hallinnoinnista ja varmistaa sopimuksen asianmukaisen täytäntöönpanon. Tätä varten se antaa suosituksia ja tekee päätöksiä liikenneyhteisösopimuksessa määrättyissä asioissa. Alueellinen ohjauskomitea muun muassa

- a) valmistelee ministerineuvoston työn;
- b) päättää teknisten komiteoiden perustamisesta;
- c) antaa suosituksia ja tekee päätöksiä liikenneyhteisösopimuksen mukaisesti;
- d) ryhtyy uusien EU:n säädösten osalta tarvittaviin toimiin erityisesti tarkistamalla liikenneyhteisösopimuksen liitettä I;

¹ Päätös kokouksiin asiantuntijoina kutsun saaneiden, liikenneyhteisön pysyvän sihteeristön ulkopuolisten henkilöiden kulujen korvaamisesta koskevista säännöistä.

² Päätös liikenneyhteisön kokouksiin kutsuttavien, liikenneyhteisön pysyvän sihteeristön ulkopuolisten henkilöiden kulujen korvaamisesta koskevista säännöistä.

* Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 (1999) ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

³ Neuvoston päätös (EU) 2019/392, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2019, liikenneyhteisön perustamista koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta (EUVL L 71, 13.3.2019, s. 1).

- e) nimittää pysyvän sihteeristön johtajan ministerineuvostoa kuultuaan,
- f) voi nimittää yhden tai useamman pysyvän sihteeristön apulaisjohtajan;
- g) vahvistaa pysyvän sihteeristön säännöt;
- h) voi tarkistaa talousarvion rahoitusosuuksien tasoa tekemällä asiasta päätöksen;
- i) hyväksyy liikenneyhteisösopimuksen vuotuisen talousarvion;
- j) hyväksyy päätöksen, jolla määritetään tarkemmin menettely talousarvion toteuttamiseksi, tilinpäätöksen esittämiseksi sekä tilintarkastusten ja muiden tarkastusten tekemiseksi;
- k) tekee päätökset riidoista, jotka sopimuspuolet ovat tuoneet ratkaistaviksi;
- l) hyväksyy yleiset periaatteet oikeudesta tutustua liikenneyhteisösopimuksella tai sen nojalla perustettujen elinten hallussaan pitämiin asiakirjoihin;
- m) hyväksyy kattavan verkon toteuttamisesta ministerineuvostolle esittävät vuosikertomukset,
- n) vahvistaa tiettyjen unionin säädösten osalta aikarajat ja tavat, joiden mukaisesti kaakkoiseurooppalaisten osapuolten on saatettava kyseiset säädökset osaksi kansallista lainsäädäntöään.

Alueellinen ohjauskomitea muodostuu kunkin osapuolen yhdestä edustajasta ja yhdestä varaedustajasta. Kaikki EU:n jäsenvaltiot voivat osallistua tarkkailijoina. Alueellinen ohjauskomitea tekee päätöksensä yksimielisesti.

2.3 Talousarvio- ja varainhoitosäännöt

Maksuosuudet liikenneyhteisön talousarvioon vahvistetaan liikenneyhteisösopimuksen liitteessä V. Unionin osuus on 80 prosenttia talousarviosta, ja loput 20 prosenttia saadaan kaakkoiseurooppalaisten osapuolten varoista.

Liikenneyhteisön alueellinen ohjauskomitea hyväksyi 15. joulukuuta 2022 tarkistettut liikenneyhteisöön sovellettavat varainhoitosäännöt ja tilintarkastusmenettelyt.

Varainhoitosääntöjen mukaan pysyvän sihteeristön johtaja voi toteuttaa liikenneyhteisön talousarvion liikenneyhteisösopimuksen 36 artiklan mukaisesti.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Jotkin kaakkoiseurooppalaiset osapuolet ovat aiemmin ilmoittaneet vaikeuksista osallistua liikenneyhteisön eri tapahtumiin ja virallisiin kokouksiin matkakuluja koskevien viranomaisrajoitusten vuoksi. Tämä on monessa tapauksessa johtanut siihen, ettei edustajien fyysistä läsnäoloa kokouksissa ole voitu varmistaa. Lisäksi joidenkin kaakkoiseurooppalaisten osapuolten institutionaalinen rakenne ja vastuunjako edellyttävät ajoittain useamman kuin yhden edustajan osallistumista valtuuttavaa laitosta kohden.

Matkakuluja koskevat viranomaisrajoitukset ovat myös aiheuttaneet huomattavan hallinnollisen lisätaakan pysyvälle sihteeristölle, sillä suurin osa tapahtumiin osallistuvista Kaakkois-Euroopan osapuolista pyytää poikkeusta ja osallistumiskulujen maksamista ennakoon, minkä seurauksena pysyvä sihteeristö joutuu järjestämään matkat ja majoituksen etukäteen.

Sovellettaviin korvaussääntöihin suunnitelluilla muutoksilla nostettaisiin kulukorvauksia saavien osallistujien määrä yhdestä kahteen valtuuttavaa laitosta kohden tietyissä valmiuksien kehittämiseen keskittyvissä tapahtumissa sekä yhdenmukaistettaisiin ulkopuolisiin asiantuntijoihin ja kaakkoiseurooppalaisten osapuolten edustajiin sovellettavia sääntöjä, muun muassa ottamalla käyttöön päiväraha liikenneyhteisön henkilöstöön sovellettavin säännöin. Päivärahan käyttöönoton odotetaan myös vähentävän pysyvän sihteeristön hallinnollista taakkaa, kun sen ei enää tarvitsisi varata etukäteen matkoja ja/tai majoitusta kaakkoiseurooppalaisten osapuolten osallistujien puolesta.

Liikenneyhteisösopimuksen täytäntöönpanon sekä liikenneyhteisön pysyvän sihteeristön ja muiden elinten asianmukaisen toiminnan kannalta on näin ollen tarpeen, että alueellinen ohjauskomitea hyväksyy suunnitellun päätöksen. Koska unioni on liikenneyhteisösopimuksen sopimuspuoli, on tarpeen vahvistaa unionin kanta suunniteltuun päätökseen.

Tässä yhteydessä on syytä muistaa, että liikenneyhteisösopimus on yksi tekijä, jolla voidaan vahvistaa alueellista yhteistyötä Länsi-Balkanin alueen kanssa, kuten selitetään tarkemmin komission ehdotuksessa neuvoston päätökseksi liikenneyhteisösopimuksen allekirjoittamisesta⁴.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1 Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1 Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 218 artiklan 9 kohdassa määrätään, että neuvoston on hyväksyttävä päätös ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ’*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*’ käsittää myös sellaiset säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se käsittää myös sellaiset välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa*”⁵.

4.1.2 Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Alueellinen ohjauskomitea on sopimuksella (liikenneyhteisösopimus) perustettu elin.

Säädös, joka alueellisen ohjauskomitean on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on sitova kansainvälisen oikeuden nojalla liikenneyhteisösopimuksen 25 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Tämä johtuu siitä, että liikenneyhteisösopimuksen 35 artiklan mukaan alueellisella ohjauskomitealla on valtuudet tehdä päätöksiä tarkemmasta menettelystä, jota noudatetaan talousarvion toteuttamisessa. Liikenneyhteisösopimuksen 25 artiklan 1 kohdan mukaan alueellisen ohjauskomitean päätös sitoo sopimuspuolia.

Suunnitelluilla säädöksillä ei täydennetä eikä muuteta liikenneyhteisösopimuksen institutionaalisia rakenteita.

⁴ COM(2017)324 final, väliotsikko ”Yleinen tausta”.

⁵ Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, asia C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2 Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä sellaiseksi pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

Kun suunnitellulla säädöksellä on samanaikaisesti useita tavoitteita tai kun siihen sisältyy useita osatekijöitä, joita ei voida erottaa toisistaan ja joista yksikään ei ole toisiin nähden liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellisessa oikeusperustassa on poikkeuksellisesti mainittava kaikki asianmukaiset oikeusperustat.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellut säädökset ovat tarpeen liikenneyhteisösopimuksen asianmukaisen toiminnan kannalta. Liikenneyhteisösopimuksen tavoitteet ja tekijät liittyvät maantie-, rautatie- ja sisävesiliikenteeseen, jotka kuuluvat SEUT-sopimuksen 91 artiklan soveltamisalaan, sekä meriliikenteeseen, joka kuuluu SEUT-sopimuksen 100 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan. Suunnitellut säädökset koskevat horisontaalisen luonteensa vuoksi kaikkia näitä tekijöitä.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellisena oikeusperustana ovat seuraavat määräykset: SEUT-sopimuksen 91 artikla ja 100 artiklan 2 kohta.

4.3 Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana olisi oltava SEUT-sopimuksen 91 artikla ja 100 artiklan 2 kohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

4.4. Suunnitellun säädöksen julkaiseminen

Liikenneyhteisösopimuksen 25 artiklan 2 kohdan mukaisesti alueellisen ohjauskomitean päätökset julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

liikenneyhteisön alueellisessa ohjauskomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta yhteisten sääntöjen käyttöönottoon liikenneyhteisön pysyvän sihteeristön ulkopuolelta tulevien, liikenneyhteisön kokouksiin kutsuttujen henkilöiden kulujen korvaamista varten

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 91 artiklan ja 100 artiklan 2 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Liikenneyhteisösopimus hyväksyttiin Euroopan unionin puolesta 4 päivänä maaliskuuta 2019⁶, ja se tuli voimaan 1 päivänä toukokuuta 2019.
- (2) Alueellinen ohjauskomitea on perustettu liikenneyhteisösopimuksella liikenneyhteisösopimuksen hallinnointia ja asianmukaista täytäntöönpanoa varten. Liikenneyhteisösopimuksen 35 artiklan nojalla alueellinen ohjauskomitea voi tehdä päätöksiä tarkemmasta menettelystä, jota noudatetaan talousarvion toteuttamisessa.
- (3) Alueellisen ohjauskomitean on määrä hyväksyä päätös, jolla otetaan käyttöön yhteiset säännöt liikenneyhteisön pysyvän sihteeristön ulkopuolelta tulevien, liikenneyhteisön kokouksiin kutsuttujen henkilöiden kulujen korvaamisesta. Tämä päätös korvaa alueellisen ohjauskomitean päätösten N:o 2020/5⁷ ja 2021/02⁸ nojalla hyväksytyt säännöt.
- (4) On aiheellista vahvistaa alueellisessa ohjauskomiteassa unionin puolesta otettava kanta, koska suunniteltu päätös tulee olemaan unionia sitova.
- (5) Koska tällainen päätös on tarpeen liikenneyhteisön pysyvän sihteeristön ja liikenneyhteisön elinten moitteettoman toiminnan kannalta, on aiheellista vahvistaa alueellisessa ohjauskomiteassa unionin puolesta otettava kanta päätöksen hyväksymiseen,

⁶ Neuvoston päätös (EU) 2019/392, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2019, liikenneyhteisön perustamista koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta (EUVL L 71, 13.3.2019, s. 1).

⁷ Päätös kokouksiin asiantuntijoina kutsun saaneiden, liikenneyhteisön pysyvän sihteeristön ulkopuolisten henkilöiden kulujen korvaamista koskevista säännöistä.

⁸ Päätös liikenneyhteisön kokouksiin kutsuttavien, liikenneyhteisön pysyvän sihteeristön ulkopuolisten henkilöiden kulujen korvaamista koskevista säännöistä.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Liikenneyhteisön alueellisessa ohjauskomiteassa unionin puolesta otettava kanta päätökseen, jolla otetaan käyttöön yhteiset säännöt liikenneyhteisön pysyvän sihteeristön ulkopuolelta tulevien, liikenneyhteisön kokouksiin kutsuttujen henkilöiden kulujen korvaamisesta ja korvataan alueellisen ohjauskomitean päätöksen N:o 2020/5 ja päätöksen N:o 2021/02 nojalla hyväksytyt säännöt, perustuu tähän päätökseen liitettyyn alueellisen ohjauskomitean päätösluonnokseen.

Unionin edustajat alueellisessa ohjauskomiteassa voivat sopia päätösluonnokseen tehtävistä vähäisistä muutoksista ilman uutta neuvoston päätöstä.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*